

REFERAT FRA MØTE I LANDSRÅDET 24.–25. MARS 2026

DELTAKERE

Nr.	Lokallag	Stemmer	Etternavn	Fornavn
Automatisk representasjon (10 største)				
D1S	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo	2292	Skjøstad	Belinda Eikås
D2	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo	(dag 1)	Storeng	Katerini
D46	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo	(dag 2)	Falkum	Ingrid Lossius
D47	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo	(dag 2)	Bjørnstøl	Elisabeth Perioli
<i>(møtte for Skjøstad deler av dag 2)</i>				
D3S	Forskerforbundet ved NTNU	1759	Wallin	Patric
D4	Forskerforbundet ved NTNU		Aune	Lisbeth
D5S	Forskerforbundet ved Universitetet i Bergen	1435	Vagstad	Steinar
D6	Forskerforbundet ved Universitetet i Bergen		Lommerud	Kjell Erik
D7S	Forskerforbundet ved UiT Norges arktiske universitet	1234	Pedersen	Eli Margrete
D8	Forskerforbundet ved UiT Norges arktiske universitet		Schultz	Jon-Håkon
D9S	Forskerforbundet ved OsloMet - storbyuniversitetet	847	Westergård	Britt-Evy
D10	Forskerforbundet ved OsloMet - storbyuniversitetet		Angen	Arve
D11S	Forskerforbundet ved Høgskolen på Vestlandet	693	Askevold	Gjert-Anders
D12S	Forskerforbundet ved Universitetet i Sørøst-Norge	633	Stavrum	Heidi
D13S	Forskerforbundet ved Universitetet i Agder	628	Eikebrokk	Tom Roar
D14S	Forskerforbundet ved NMBU	528	Andersen	Iben Nicola
D15S	Forskerforbundet ved Universitetet i Stavanger	506	Meling	Lise Karin
Arkiv bibliotek og museum (4)				
D16S	Forskerforbundet ved Nasjonalbiblioteket	1551	Berg	Siv Frøydis
D17	Forskerforbundet ved Nasjonalarkivet		Ornestøyl	Per Eriksen
D18	Forskerforbundet ved Riksantikvaren		Johannessen	Live
D19	Forskerforbundet ved Museum Vest		Gusland	Joakim
Fylkeskommuner og kommuner (1)				
D20S	Sandnes kommune	496	Paavola	Mette Erika
Helseforetak og sykehus (4)				
D21S	Forskerforbundet ved Oslo Universitetssykehus	1306	Møllersen	Linda
D22	Forskerforbundet ved Universitetssykehuset Nord-Norge		(forfall)	
D23	Forskerforbundet ved Akershus universitetssykehus HF		Haugum	Brita
D24	Forskerforbundet ved Lovisenberg diakonale sykehus		Randsborg	Karoline

Nr.	Lokallag	Stemmer	Etternavn	Fornavn
Høgskoler - private (2)				
D25S	Forskerforbundet ved NLA høgskolen	598	Salvesen	Christian
D26	Forskerforbundet ved Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning		Bjørgen	Kathrine
Høgskoler - statlige (2)				
D27S	Forskerforbundet ved Høgskolen i Østfold	593	Knudsen	Ragnar
D28	Forskerforbundet ved Forsvarets høgskole		Byrkjeland	Per
Institutter - offentlige (4)				
D29S	Forskerforbundet ved Folkehelseinstituttet	1540	Hodne	Kristin
D30	Forskerforbundet ved Havforskningsinstituttet		Junge	Claudia
D31	Forskerforbundet ved Norsk institutt for bioøkonomi		Kvakkestad	Valborg
D32	Forskerforbundet ved forsvarrets forskningsinstitutt		Strand	Martin
Institutter - private (3)				
D33S	Forskerforbundet ved NINA	1182	Sandvik	Hanno
D34	Forskerforbundet ved PRIO - institutt for fredsforskning		Sommerfelt	Tone
D35	Forskerforbundet ved Nordlandsforskning			
Universiteter og vitenskapelige høgskoler (6)				
D36S	Forskerforbundet ved Nord universitet	2097	Munkvold	Robin
D37	Forskerforbundet ved Universitetet i Innlandet		Elvsås	Marit
D38	Forskerforbundet ved handelshøgskolen BI		Sørnes	Maja
D39	Forskerforbundet ved VID vitenskapelige høgskole		Holte	Bjørn Hallstein
D40	Forskerforbundet ved Norges idrettshøgskole		Bjørndal	Christian Thue
D41	Forskerforbundet ved Kunsthøgskolen i Oslo		Lingjærde	Merete Mørk
Øvrige virksomheter (4)				
D42S	Forskerforbundet ved Statped	1349	Johansen	Mari Skjesol
D43	Forskerforbundet ved Forskningsrådet		Turkanovic	Zlata
D44	Forskerforbundet ved Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir)		Utgård	Katrine
D45	Forskerforbundet ved Statsforvalteren i Innlandet		Kragerud	Heidi Marie

Nr.	Observatører		Etternavn	Fornavn
Desisorer				
O50	Forskerforbundet ved UiT Norges arktiske universitet		Dahl	Ellen K. Krane
O51	Forskerforbundet ved OsloMet - storbyuniversitetet		Dahlgren	Erik
Fagpolitiske foreninger				
O52	Forskerforbundets forening for lærerutdanning (FFL)		Ytrehus	Line Alice
O53	Forskerforbundets forening for teknisk/administrativt personale		Granhaug	Marit
O54	Arkivarforeningen		Sjåholm	Janny
O55	Bibliotekforeningen		Barbosa da Silva	Tereza
Hovedstyret				
O60	Forskerforbundet	Leder	Sæther	Steinar A.
O61	Forskerforbundet	Nestleder	Slottemo	Hilde Gunn
O62	Forskerforbundet ved Høgskolen i Østfold	(<i>forfall</i>)	Bergene	Ann Cecilie
O63	Forskerforbundet ved Nasjonalarkivet	Styremedlem	Kristiansen	Jo Rune U.
O64	Forskerforbundet ved Universitetet i Innlandet	Styremedlem	Skogvang	Bente Ovédie
O65	Forskerforbundet ved NTNU	Styremedlem	Talmo	Tord Mjøsund
O66	Forskerforbundet ved UiT Norges arktiske universitet	Styremedlem	Verdure	Hugues
O67	Forskerforbundet ved Universitetet i Sørøst-Norge	1. vara	Burner	Tony
O68	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo	2. vara	Lilleheil	Cecilie W.
O69	Forskerforbundet ved Kulturdirektoratet	3. vara	Sjøvaag	Rannveig
Studentforeningen				
O70	Forskerforbundet student		Dimoska	Kristina
Valgkomitéen				
D4	Forskerforbundet ved NTNU		Aune	Lisbeth
O72	Forskerforbundet ved Nasjonalbiblioteket		Kulset	Brynjar
O73	Forskerforbundet ved Handelshøyskolen BI		Svendsen	Jon Erik
O74	Forskerforbundet ved Folkehelseinstituttet		Alver	Kari
D13S	Forskerforbundet ved Universitetet i Agder		Eikebrokk	Tom Roar
O76	Forskerforbundet ved Høgskulen på Vestlandet		Hope	Kristin Lofthus
Ordstyrer				
O77	Forskerforbundet ved Nasjonalbiblioteket		Haugen	Trond

DAG 1:
TIRSDAG 24. MARS 2026

VELKOMMEN

Nestleder Hilde Gunn Slottemo ønsket velkommen til landsråd 2026.

KONSTITUERING

Landsrådet 2025 valgte Trond Haugen fra Nasjonalbiblioteket som ordstyrer for årets landsråd.

Opprop

Ordstyrer foretok navneopprop.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Ordstyrer viste til innkalling og utsendt forslag til dagsorden og redegjorde for utsendte og utdelte dokumenter til landsrådsmøtet. Delegationene har forslags- tale- og stemmerett, observatørene har forslags- og talerett.

Ordstyrer opplyste om at frist for endringsforslag til uttalelse og forslag til åpen post er ved møtets slutt dag 1.

Til dagsorden: Ingen endring av dagsorden

Vedtak:

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

Dagsorden

Dag 1:

- 09.15 Formøte for nye delegater
- 09.30 Pålogging og test for alle av møtesystemet
- 09.45 **Velkommen**
Ved nestleder Hilde Gunn Slottemo
- Konstituering**
- Politisk uttalelse**
Innledning ved Tony Burner, hovedstyret

Tema 1: KI

- 10.15 Innledning ved Tord Mjøsund Talmo, hovedstyret
- 10.20 Hovedinnledning ved Elisabeth Austad Asser, seniorrådgiver ved UiA og forfatter av boka "Teknologiens makt. Hvordan kunstig intelligens frister, forfører og utøver makt - og hva vi kan gjøre med det"
- 10.45 **KI: rundebordsdiskusjoner**
Konkretisering av anbefalinger rundt KI
- 11.30 **Lunsj**

12.30 **KI**
Presentasjon av anbefalinger og plenumsdebatt

13.30 **Pause**

Tema 2: Medbestemmelse

13.45 Innledning ved Cecilie W. Lilleheil, hovedstyret
13.50 Hovedinnledning ved Sissel Trygstad og Rolf K. Andersen, Fafo

14.15 **Medbestemmelse: møte i sammensatte valgkretser**
Konkretisering av anbefalinger rundt medbestemmelse

15.00 **Pause**

15.15 **Medbestemmelse**
Presentasjon av anbefalinger og plenumsdebatt

16.30 **Pause**

16.45 **Åpen post**

17.45 **Slutt dag én**

19.00 **Aperitiff**

19.30 **Middag**

Dag 2:

Aktuelle saker

09.00 Innledning ved Steinar A. Sæther, Forskerforbundets leder

Tema 3: Medlemsparagrafen – §2

09.25 Innledning ved Hilde Gunn Slottemo, hovedstyret

09.45 **§2: møte i ordinære valgkretser**
Konkretisering av anbefalinger rundt §2

10.30 **Pause og utsjekk**

10.55 **§2**
Presentasjon av anbefalinger og plenumsdiskusjon

11.55 **Lunsj**

Tema 4: Valgkretser – nye modeller

12.55 Innledning ved leder Steinar A. Sæther

13.15 **Valgkretsinndelingene – randomiserte grupper**

14.00 **Pause**

14.15 **Valgkretsinndelingene**
Presentasjon av anbefalinger og plenumsdebatt

15.15 **Politisk uttalelse**
Framlegg av redaksjonskomiteen og vedtak

15.30 **Oppsummering av landsrådsmøtet**
– valg av AU-LR og ordstyrer for landsrådsmøtet 2027

16.00 **Avreise**

Godkjenning av forretningsorden

Forretningsorden var sendt ut på forhånd. Det var ingen merknader til forretningsorden.

Dirigenten minnet om åpen post og ba om at saker ble fremmet til dirigentbordet innen klokken 17.30 første møtedag.

Følgende ble foreslått og valgt til redaksjonskomité for den politiske uttalelsen:

- Heidi Stavrum, USN
- Joakim Gusland, Museum Vest
- Claudia Junge, Havforskningsinstituttet
- Sekretær: Jon Iddeng, sekretariatet

Følgende ble foreslått og valgt som tellekorps i beredskap i tilfelle teknikken svikter:

- Rita Kvæf, sekretariatet
- Brit Helen Hesselberg, sekretariatet
- Elisabeth Johansen, sekretariatet
- Ane Rinnaas Skuseth, sekretariatet

Vedtak:

Forretningsorden ble godkjent.

Ananas på pizza

Det ble gjennomført en prøveavstemning for å teste voteringsverktøyet. Landsrådet vedtok da med knapt flertall at det bør være ananas på pizza; 11561 stemmer for, og 9706 stemmer mot.

Politisk uttalelse

Styremedlem Tony Burner presenterte forslag til revidert politisk uttalelse og ba landsrådet om innspill til vesentlige endringer i teksten

Et første utkast til politisk uttalelse ble oversendt lokallagene sammen med saksnotatene med frist for å melde endringsforslag 16. mars. HS-AU har på grunnlag av innspillene utarbeidet et revidert utkast som legges frem for landsrådet. Valgkretsene behandler 'Politisk uttalelse' som en av sakene under valgkretsmøtet.

Siste frist til å fremme endringsforslag er innen utløpet av første dag av landsrådet.

Redaksjonskomiteen behandler forslag som er fremmet under møtet med sikte på at politisk uttalelse kan vedtas mot slutten av dag to.

KI I KUNNSKAPSSEKTOREN

Innledning ved Tord Mjøsund Talmo, hovedstyret.

Hovedinnledning ved Elisabeth Austad Asser, seniorrådgiver UiA

og forfatter av boken «Teknologiens makt. Hvordan kunstig intelligens frister, forfører og utøver makt – og hva vi kan gjøre med det.».

KI – rundebordsdiskusjoner og plenumsbehandling med råd og anbefaling

Landsrådet ble bedt om å drøfte og gi råd på følgende spørsmål:

1. Hvilke erfaringer og konsekvenser har dere med innføring av KI-verktøy i sektoren dere representerer, og hva er de viktigste problemstillingene for medlemmene?
2. Hva bør Forskerforbundet sentralt vektlegge i det videre arbeidet?

Hovedpunkter fra rundebordsdiskusjonen

Bord 1:

- Medbestemmelse blir viktig
- KI hjelper til å arbeide mer effektivt
- Ingen klare anbefalinger

Bord 2:

- Lettere å endre tidlig i teknologiskifter
- Full tilslutning til notatet som er utarbeidet med tanke på hovedtema som er nevnt
- Også opptatt av arbeidsgiver som har ansvar for skolering av ansatte, Trenger skolering for å delta i medvirkningen. FF må tilby kurs og aktiviteter for skolering av tillitsvalgte for å kunne gi fornuftig medvirkning. For å bidra til å utvikle og forstå de nye arbeidsformene.

Bord 3:

- KI bra, men må kvalitetssikres
- Bruk av KI må ha forankring i fagmiljø og studenter for etablere god og hensiktsmessig bruk
- Formål med KI må være økt kvalitet og /eller effektivisering
- Ulike regler forelesere imellom om bruk av KI – behov for klargjøring av hvordan KI skal brukes og hvilke systemer som kan benyttes
- Bruk av KI må behandles innenfor rammene av hovedavtalen
- Må tenke kritisk til resultatene
- KI kan være nyttig verktøy – kan blant annet benyttes for oppslag i regelverk i møte med arbeidsgiver
- Forskerforbundet sentralt
 - o Legg til rette for samarbeid og erfaringsutveksling mellom tillitsvalgte på å ta i bruk KI
 - o Tilby kurs og opplæring til Kurs for TV

Bord 4:

- Produktivitetsfremmende og flere fordeler med KI – sparer tid
- Undervisning legges om, studenter i mindre grad på forelesning, krevende omstilling
- Forskerforbundet må være proaktive, ta KI i bruk og høste erfaringer og være bevisste på hvor det feiler
- Forskerforbundet må lage en tilnærming som er empirisk, kritisk og konstruktiv

Bord 5:

- Mye bra med KI
- Kurs må tilbys for bedre bruk av KI

- Presse på for europeisk versjon av KI
- Oslo Met har laget en KI-assistent – kjekk å bruke ved involvering av TV

Bord 6:

- Evaluering og eksamensgjennomføring og utfordringer ved det: økt tid og ressursbruk med muntlig eksamen
- Ethiske utfordringer
- Hvem har autoritet i klasserommet; lærerne eller KI
- Trenger nasjonale retningslinjer for undervisning og forskning
- Kursing av tillitsvalgte og medlemmer om utfordringer og muligheter ved KI

Bord 7:

- Arbeidsdeling mellom virksomhetenes ansvar og FF
- Klarer retningslinjer for FF drift og hvordan lokallag kan nyttiggjøre seg KI i fagforenings arbeid

Bord 8:

- Medvirkning er vanskelig i mange av disse prosessene, f.eks. anskaffelse og utarbeidelse av retningslinjer
- Ansettelses og kommisjonsarbeid; vet lite om KI brukes og hvordan
- Tenk mer på hvilke verdier vi vil realisere ved å bruke KI – hvordan passer det med å bruke KI for å gjøre oppgavene mer effektivt.
- Stor variasjon mellom fagfelt og oppgaveområder
- Ophavsrettslige utfordringer

Bord 9:

- Kommunene til gang til Copilot, men ingen planlagt implementering og ansatte må finne ut av bruken på egen hånd, skapt usikkerhet og bekymring for om ansatte blir overflødige
- FF arbeide for å bevare kompetanse og kunnskapsutvikling i Norge
- Dårlig medvirkning og medbestemmelse på innføring og bruk
- Risiko – redusert eierskap til innhold
- Kostnad til lisenser som går ut over annet, f.eks. kompetanseutvikling av ansatte
- Skille ut oppgaver der mellommenneskelige relasjoner er viktig

Bord 10:

- Hvorfor skal Forskerforbundet mene noe om dette? Fordi det er viktig for medlemmene og sektoren.
- Forskerforbundets rolle:
 - o Verne om ansatte/medlemmer
 - o Tilby om etiske retningslinjer og kurs og opplæring om KI

Bord 11:

- Forskerforbundet
 - o Bidra til å vare på medlemmene
 - o Bevar bibliotekaren – er viktigere enn noensinne i å gi veiledning
 - o Bidra til edruelig bruk av KI

Bord 12:

- Ledelsen opptatt av at ansatte ikke bruker KI nok. Ikke gitt at KI hjelper på riktig måte i faglige vurderinger.
- Ønske: bruk KI der det gir økt kvalitet og / eller gir effektivisering
- Glad for at Forskerforbundet sier at KI vil kunne gi økte oppgaver for vitenskapelig ansatte, og vil føye til at det gjelder alle kunnskapsarbeidere

- Forskerforbundet:
 - o Bidra til aktiv kildekritikk ved bruk av KI
 - o Bidra til at bruker gode verktøy og gjerne som alternativ til de store amerikanske

Hovedpunkter fra plenumsdiskusjonen:

Kristina Dimoska (studentrepresentant):

- Kan ikke begrense bruk av KI, like lite mulig som å stoppe internett når den kommer
- Fokus må være på kompetanse og bruke KI riktig på alle nivå. I arbeidslivet brukes KI allerede – utdanningssystemet må derfor bruke KI slik at studentene er forberedt på arbeidslivet. Studenter må forklare hvordan de har brukt KI i sine besvarelser.
- Utdann studenter som bruker KI med ansvar.

Patric Wallin (NTNU):

- Være forsiktig med bare å se hva arbeidslivet trenger, KI reiser spørsmål ved hva universitetet skal være: hva vil vi med, og hva er målet med høyere utdanning og hva skal studentene lære og hva betyr det å være en fagperson
- Kan bruke KI men har også et ansvar for fagfeltet når bruker KI som vitenskapelig ansatt.

Steinar Vagstad (UiB):

- KI angår lokallag, virksomheter og hvordan bruker FF KI i sin egen virksomhet
- Bruker Claude selv til oversetting
- Spørsmål til forbundet; hvordan bruker forbundet KI for å få mer ting gjort med ressursene til disposisjon

Marit Elvsås (INN):

- Prorektor undervisning på Univ. Innlandet «KI er detalj som vi ikke har tid til å ta med i arbeidstidsordningen».
- KI er her og vi vet ikke helt hvordan vi skal bruke det
- Ser mer og mer det juridiske i tillegg til det etiske; FF må være med å kartlegge juridiske utfordringer som ansatte kan stå i innen undervisning og forskning ved bruk av KI.

Robin Munkvold (Nord):

- Erfaringsdeling; FF legge til rette for det og hente ut kunnskap fra sentrene for KI og se på hvordan kan dele kunnskapen med tillitsvalgte og medlemmer

Tord Talmo (NTNU):

- Hver ansatt sin egen retningslinje for bruk av KI = mangler felles retningslinjer og mangler involvering i utforming av retningslinjene.

Steinar Vagstad (UiB):

- Fagforening sitte litt i baksetet når det gjelder utarbeiding av retningslinjer.

Brita Haugum (Akershus universitetssykehus):

- FF bidra til kompetanseheving av medlemmer
- Kreves masse kompetanse i virksomhetene for bruke KI riktig og bra
- Fagforeningene må være tett på hvordan KI benyttes i fagmiljøene

Heidi Stavrum (USN):

- KI og etikk og bærekraft; arbeidskraftperspektivet. Arbeidere i globale sør benyttes for å trene modellene.

Steinar Vagstad (UiB):

- Vagstad sin erfaring er at KI ikke gir merarbeid, men innsparing.

Siv Frøydis Berg (Nasjonalbiblioteket)

- Ved Nasjonalbiblioteket utvikles apper på grunnlag av forskning. Utgjør forbedring og skaper nye arbeidsplasser. Store muligheter ved bruk av KI.

Marit Elvsås (INN):

- KI gir merarbeid knyttet til avdekking av fusk i besvarelser
- Får samtidig hjelp av KI
- Unios utdanningskonferanse hadde mange eksempler på veldig god bruk av KI

Gjert Anders Askevold (HVL):

- Er helt i starten av KI og samler foreløpig kun erfaringer med KI
- KI er fabelaktig til å finne informasjon og kan effektivisere arbeidet
- Særlig innen vurderingsarbeidet stilles det nå sterkere krav til ansatte
- FF må stille krav om opplæring i god og riktig bruk av KI – ikke bare slippe det løs

Robin Munkvold (Nord):

- Bruk av KI – må kvalitetssikres og produktet må videreutvikles – ikke bare effektivisering
- Veldig bra på oppslag på ufarlige tema

Landsrådets anbefaling:

LR ber HS følge med på hvordan KI utfordrer hovedavtalens intensjoner om medbestemmelse, tilby kurs som sikrer medlemmenes medvirkning og tillitsvalgte muligheter til reell medbestemmelse lokalt, samt kompetanseutvikling om KI for medlemmer og tillitsvalgte.

MEDBESTEMMELSE

Innledning ved Cecilie W. Lilleheil, hovedstyret.

Hovedinnledning ved Sissel Trygstad, forsker 1 og Rolf K. Andersen, forsker, begge fra FAFO.

Diskusjon i valgkretsene og plenumsbehandling med råd og anbefaling

Landsrådet ble bedt om å drøfte og gi råd på følgende spørsmål:

1. Hva kan vi gjøre som tillitsvalgte for å få bedre gjennomslagskraft og et godt partssamarbeid?
2. Hvordan kan vi bidra til å sikre medbestemmelse på alle nivå og alle lokasjoner i virksomheten?
3. Når er det riktig å løfte saker gjennom tvisteløsningsmekanismer?
4. Har hovedavtalen(e) tilstrekkelig med hjemler for å sikre medbestemmelse?

Tilbakemelding fra valgkretsene

Valgkretsene diskuterte i ulik grad samtlige spørsmål. Det ble bemerket at de dels overlapper.

Skriftlige innspill fra valgkretsene er samlet i vedlegg 1.

Gruppe 1

- opplæring i fellesskap med andre hovedsammenslutninger og ledere
- Uformelle arenaer viktig, både strukturerte og ustrukturerte uformelle arenaer.
- For store lokallag vanskelig å etablere tillitsvalgtapparat systematisk på nivå tre. Krever struktur for å løfte saker fra nivå tre til to, og at man sikrer oppfølging.
- Struktur på tilpasningsavtalen; hvordan dokumentere? Viktig å partsevaluere, hvordan dokumentene fungerer, må passe på hele tiden
- Ressurser til frikjøp også på nivå 2 og nivå 3. Trenger systematiske ordninger. Viktig at lokallagene har ressurser til det
- Tvisteløsningsmekanismer fungerer ikke så veldig bra, må jobbe forebyggende. Kanskje noe inn i HA?
- Omstillingsavtaler som gir mulighet til å pause en prosess, også i små beslutninger som gir store endringer

Gruppe 2

- Diskuterte særlig spørsmål 1:
- Forberedelser, sette seg inn i avtaleverk
- Opplæring og kompetanse – FFs kurs i økonomiforståelse viktig – gjerne gjenta dette
- Kunnskap vektlegges: sørge for å være den best forberedte i rommet
- Felles opplæring – inkludert med ledelsen
- Flere kurs i praktisering av avtaleverket, bør være obligatorisk for de med arbeidsgiveransvar
- IDF – etterspørre hvordan saker er blitt behandlet; få referat fra sentrale møter osv.
- Tid og ressurser til tv – i alle avtaler og på alle nivå, gjerne egne særavtaler
- Bygge allianser før saker skal opp, snakket med verneombud, htv ved andre institusjoner, søke råd
- Uformelle møter som ledd i forberedelse til IDF-saker
- Dialog; påvirke før beslutninger tas. Sørge for å komme tidlig inn i prosesser – IDF; det siste stedet ting kommer opp. Da er det ofte for sent.
- Sakspapirer i god tid
- Tillitsbygging, vennlig og saklig tone, skille sak vs person,
- Bruke annet avtaleverk, statistikk for å styrke argumentasjon.

- Fokus på noen færre saker per år. Jobbe målrettet.
- Til spm. 2: følge gjeldende avtaleverk, praktisere likt i hele virksomheten – registrere avvik.

Gruppe 3

- Komme tidlig nok inn i prosesser. Viktig, men vanskelig – info og saksgrunnlag kommer sent – særlig når det gjelder omstillingsprosesser – går for fort.
- Samarbeid med andre fagforeninger fruktbart for noen, men i kommunal og helse mer kjøttvekta som teller – dermed vanskeligere.
- Bruke medlemsnivået for å sette agenda for det som er viktig, men vanskelig å engasjere medlemmene i andre saker enn lønn. Hvordan kan FF sentral bidra til dette.
- Liten erfaring med tvisteløsningsmekanismene i gruppa – må brukes hvis ny praksis fra arbeidsgiver går imot b-del. Vanskelig å få FF sentralt med på at dette er viktig.
- Avtale i Spekter dårligere enn den i staten, gjelder både praktisering og hvem man møter.

Gruppe 4

- Omstillinger og vanskelig samarbeid med arbeidsgiver – tillit redusert. Hvordan gjenreise tillit og fruktbart samarbeid etter omstilling?
- Hvordan få til reelle drøftinger – arbeidsgiver tydelig på at de bruker styringsrett, men bruker den mer og mer. Gjør det litt lettere for TV fordi det synliggjør at man gjort en jobb, men problematisk fordi man ikke blir hørt.
- Abelia ikke drøftingsrett på budsjett, i Aml. nå mer fokus på arbeidsgivers ansvar for psykososialt arbeidsmiljø. Det henger sammen med budsjett og økonomi. Utfordrende at man da ikke har drøftingsrett på budsjett. Se på abelia-avtalen – få den litt bedre
- IDF – må være tydelig om det er I, D eller F.
- Tvisteløsning; erfaringer fra staten; gått i brudd og arbeidsgiver dels akseptert det. Men ved mekling, så bør det ikke gjøres internt. Departementet bedre enn egen direktør som mekler. Bedre grunnlag for å komme tilbake til forhandlingsbordet.

Gruppe 4

- Mange små lokallag – innspill fra museumssektoren; avgjørende hvem som er direktør. Hvis det oppstår problemer, så mangler de verktøy fordi avtaleverket er for svak. Sterkt ønske om at dette blir gjort noe med
- HR sin rolle i partsamarbeidet – blir et ledd mellom tv og ledelse. Ønsker at FF skal se på dette. Opplever at HR sin rolle i partssamarbeidet endret seg over tid. Hvordan er dette på tvers av lokallag i FF?
- Saker tidlig nok – stor betydning for utøvelse av MB i stort.

Hovedpunkter i plenumsbehandlingen.

- Siv Frøydis Berg (Nasjonalbiblioteket): Organisering et utgangspunkt for å bidra til medbestemmelse. Seksjonsledere en gruppe vi bør være obs på og gi et kurstilbud
- Martin Strand (FFI): Utfordre sekretariat og hovedstyre – hva er det som gjør medbestemmelse vanskelig på et generelt nivå, hvorfor kan vi ikke bare gjøre det reelt? Kan vi få en forklaring fra sentralt nivå?
- Robin Munkvold (Nord): Opplever å snakke mer med HR enn de andre lederne i organisasjonen, stor avstand, ledelsen blir for sterk – kan vi gjøre noe der – vi møter HR, ikke ledelsen, og den enheten blir for sterk til at vi får noe særlig gjennomslag
- Bente Skogvang (INN): Universitet Innlandet – hjelper ikke nødvendigvis med at rektor er tilstede i IDF. For eksempel vedtak ny arbeidstidsordning og nedlegging av Østlandsforskning viste dette tydelig. Arbeidstid: FoU/KU-tid flyttet over til undervisningstid. Alle sammenslutninger enig, men ikke fått gjennomslag. Men likevel en ansvarliggjøring at de er der. Det er de som har tvunget igjennom det.

- Hanno Sandvik (NINA): viderebringer innspill fra NOFIMA; blir ikke drøfting pga. tidsnød; innføre en slags karantenetid som kan avtales; må gå noe tid fra drøfting til iverksetting.
- Marit Elvsås (INN): Spørsmålet er om rektor er fysisk eller mentalt til stede? Har HA tilstrekkelig med hjemler? Ja, og HR erkjenner tidvis det. Ofte litt misunnelig på TV som har så god opplæring i den. Hjemlene er der, men hvordan utøve og bruke. Hovedavtalens paragraf om at sakspapirer skal være forståelig; f.eks. i økonomisaker, men hva når de ikke skjønner dem selv. Beslutninger tas på grunnlag av økonomiske fremlegg de ikke helt skjønner, ei heller vet hvor kommer fra. Paragrafen om tilstrekkelig tid og frikjøp også viktig. Opplever at ledelsen gjemmer seg bak: dette er en politisk beslutning. Vi må få bedre definisjon av politisk beslutning.
- Joakim Gusland (Museum Vest): Kommentar til de fire spørsmålene, 1-3 «ja, det skulle jeg gjerne visst». 4) et klingende nei. Medbestemmelse er der helt til den ikke er der mer. Særlig i Virke – da har vi få virkemidler til å presse fram medvirkning. Enten resignere eller sammenbrudd i tillitsforhold mellom ansatte og ledere. Henstilling til Hovedstyret: styrke medbestemmelse, medvirkning og innflytelsesverktøy i HA Virke. Blir sårbart; veldig avhengig av kultur. Gjelder særlig i organisasjons- og omstillingssaker.
- Claudia Junge (Havforskningsinstituttet): Hvordan sikre reelle drøftinger. Hva er en reell drøfting? Hvordan få det på plass? Kan vi få noen klare kriterier – unngå at alt er bestemt på forhånd.
- Britt-Evy Westergård (OsloMet): Hvem er det vi bestemmer for? Hvordan får vi med oss medlemmene? Hvordan får vi de engasjert i saker som gjelder dem? OsloMet; inviterer til lunsj før IDF-møtene. Begynner å fungere godt. Gjelder særlig på nivå 2. Har skapt mer engasjement i medlemsmassen.
- Tom Roar Eikebrokk (UiA): Bestemmelser brytes. HA oppfattes som en samling gode intensjoner. Kan vi samle inn statistikk over brudd? Skaffe oversikt over tilpasningsavtaler? Må ha konkrete målinger på avvik for å kunne ha konkrete tiltak. Hvem deltar? Hvordan føres referater og sender videre? Når får vi sakene? Det kunne vært et verktøy å bruke når tilpasningsavtaler skal revideres.
- Cecilie Lilleheil (UiO): Har et spørsmål til salen: Konteksten er samarbeidskonferansen på Østlandet. Opplever at det var god stemning mellom partene på hovedsammenslutningsnivå, men også at det var en elefant i rommet: Hva gjør jeg når det er en arbeidsgiver jeg ikke stoler på; kan hun medbestemme? Er sentralledet i organisasjonen tydelige nok? oppdragende? Skal vi være de flinke eller skal vi bruse i fjærene i media? Hva er erfaringene med å gå ut i media? Hjelper det?

Forslag til vedtak:

Utover tillitsvalgtbarometeret ber LR HS om å undersøke mulighetene til å kartlegge de konkrete utfordringene knyttet til medbestemmelsen, mht. innkallinger, saksopplysninger, referater, kriterier for reell drøftingsrett, HRs rolle i partssamarbeidet, komparative analyser av medbestemmelsens plass i ulike aktuelle hovedavtaler og spørsmål knyttet til medbestemmelsesnivå i store virksomheter.

Landsrådet sluttet seg til vedtaket.

ÅPEN POST:

Tema 1. Steinar Vagstad, Universitetet i Bergen

Eg vil ta opp endringa i fordelingsnøkkelen for lokallagsrefusjon som Hovedstyret gjorde i desember 2024.

Dette er ei stor endring (9,1 % reduksjon i inntektene for store lokallag, 5% for mellomstore) store endringar skal (ifølge vedtektene) på høyring i lokallaga før evt vedtak. Dette blei ikkje gjort HS har overtolka sitt mandat frå Representantskapsmøtet. Det kom tydelege signal om ikkje å røre fordelingsnøkkelen.

Litt underordna i forhold til desse to, men likevel: Hovedstyret har ikkje eingong informert berørte lokallag om endringa. Nokre har blitt informert gjennom å vere representert i HS, andre har stort sett oppdaga endringa ved uforklarlege hull i regnskapet for 2025, eller ved at eg har informert dei.

Saka handlar ikkje om økonomi eller kven som har mest bruk for pengar av lokallaga eller forbundet sentralt -- dette var såvidt oppe på representantskapsmøtet, men parkert ved å sende det over til eit økonomiutvalg som, så vidt eg veit, er i arbeid. Viss økonomiutvalget anbefaler endra nøkkel skal det ut på høyring og opp på neste representantskapsmøte.

Så saka handlar om organisasjonskultur: forholdet mellom vedtekter, representantskap og hovudstyre.

Mitt utgangspunkt er at HS-vedtak som er i strid med vedtektene er ugyldige, på same måte som regjeringa ikkje kan gjere vedtak i strid med grunnlova. At forrige HS har handla særdeles umusikalsk og lest representantskapet som fanden les Bibelen kjem på toppen. Så rådet til HS er å "unfuck" det som forrige HS føkka opp. Viss de vil endre fordelingsnøkkelen skal det takast via representantskapet.

Viss HS ikkje ryddar opp i denne saka vil eg samle nødvendig støtte til å kreve ekstraordinært representantskapsmøte.

Behandling:

Steinar Vagstad innledet debatten med å utdype forslaget.

Steinar Sæther:

- Politiske ledelse har ingen prestisje knyttet til dette, men vil finne en god løsning for forbundet.
- Representantskapsmøte i 2024 vedtok at kontingent skulle justeres etter KPI i stedet for lønnsvekst i perioden 2025-2027, for å holde kontingent på rimelig nivå.
- Ble gitt fullmakt til Hovedstyret til å revidere budsjett, slik at inntekter og utgifter var balansert.
- Viser til vedtak som ble fattet hvor representantskapet gir fullmakt til å fastsette kontingentsatser, inkludert satser for overføring av lokallagsrefusjon (jfr. sak 7)
- Daværende AU ønsket å opprettholde tilnærmet likt aktivitetsnivå og måtte finne løsninger. Det innebar kutt i sekretariatet, i styrets strategiske pott og i refusjon til lokallagene. Satsen for de minste lokallagene ble liggende fast. Samlet fikk lokallagene et kutt på 1, 8 mill. kr. i året. Sekretariatet og HS fikk et årlig kutt på 1,3 mill. kr.

- Nåværende HS har fått denne saken i fanget. Gjør oppmerksom på at lokallag ble informert om ny sats for lokallagsrefusjon i tillitsvalgtportalen. Alt ligger der, men man fikk ingen tilbakemelding før det var gått et år.
- Burde det vært varslet om dette i forkant? Representantskapet hadde gitt fullmakt, burde ikke være overrasket over at det da kom som sak i desember.
- Ønsker ryddig behandling og prosess. Hovedstyret er orientert og saken skal diskuteres i april møtet. Det er også nedsatt arbeidsgruppe som forbereder sak for representantskapet i 2027.
- Hvis endringene i lokallagsrefusjon har ført til store økonomiske problemer i 26 eller 27 så kan vi se på løsninger for det.
- Når det gjelder ekstraordinært representantskap så håper ledelsen å slippe det. Men hvis mistillit til HS, så er det eneste løsning.

Steinar Vagstad til replikk:

- Som andel av inntektene er graden av kutt mye større for lokallagene.

Steinar Sæther til replikk:

- Vi må sikte på bedre gjennomføring av økonomisaker i representantskapet, slik at konsekvenser av vedtak er klart.
- Sittende HS skal prøve å rydde opp – se på hva som skal gjøres.
- Unngå konfliktlinjer vi ikke er tjent med
- Håper vi kan avvente hovedstyrets behandling av saken i april

Martin Strand (FFI):

- Representantskapsmøtet i 2024; Det ble gjort substansielle endringer i budsjettet – at det ble noen konsekvenser, burdet man ikke være overrasket over.
- Steinar Vagstad rett i en ting: Vi har forskjellige roller. Gjør oppmerksom på desisorene. Har man spurt om deres vurdering. Det er de som skal følge opp gjennom året. Er dette i henhold til vedtak som er gjort?
- Reagerer på at det bes om håndsopprekking fra talestolen. Ber delegater om å besinne seg og passe på ordbruk. Vi skal heller ikke snakke om folk som ikke der. Ordstyrer må klubbe ned.

Kjell Erik Lommerud (UiB):

- På representantskapsmøtet var vi enige om at vi ikke kan fortsette å øke kontingent. Da konkurrer vi oss ut. Får vi mindre inntektsvekst, må vi gjøre noe med utgiftene. Da må også sentralledet ta mer. Det er uproporsjonale kutt. Store lokallagene får mer midler fordi de tar seg av saker selv. For oss kom det som en stor overraskelse at disse kuttene kom på slutten av året. Der kunne Hovedstyret vært tydeligere.

Robin Munkvold (Nord):

- Har hatt uhensiktsmessige konsekvenser. En re-evaluering bør gjøres.
- Saken er informert om, ja – men jeg kunne tenkt meg tydeligere kommunikasjon ut.

Lise Karin Meling (UiS):

- Vår organisering er vår styrke – ingen fordyrende mellomledd. UiS har fått kr. 60.000 mindre. Betydde en god del. I tillegg; På grunn av omstilling: får vi færre ansatte. Vi mistet også medlemmer under streiken. Mister mye midler totalt sett. Det gjør noe med hva vi klarer å få til.

Steinar Vagstad (UiB);

Problemet er større for lokallagene enn for forbundet sentralt.

Fremmer to alternative forslag:

Saken oversendes HS til re-evaluering med de merknader som framkom i LR.

Alternativt

Landsrådet ber Hovedstyret sette refusjonen tilbake til der den var før Representantskapsmøte i 2024; (dvs. gammel fordelingsnøkkel).

Steinar Vagstad trakk alternativt forslag.

Konklusjon/råd

Saken oversendes Hovedstyret med de merknader som framkom i Landsrådet.

Tema 2. Kari Alver, leder av valgkomiteen – valgkomiteens arbeid

Alver orienterte om valgkomiteens arbeid i forkant av representantskapsmøte 2027, herunder komiteens mandat. Valgkomiteen skal levere innstilling til politisk ledelse, medlemmer av hovedstyret (faste og vara), samt desisor.

Valgkomiteens ønsker innspill til kandidater fra både lokallag og enkeltmedlemmer. Det bli komme nærmere informasjon fra komiteen høsten 2026. Komiteen kan kontaktes allerede nå. Det er etablert en egen e-postadresse for dette; valg@forskerforbundet.no.

Tema 3. Hanno Sandvik, delegat, Forskerforbundet ved NINA

Retningslinjer for refusjon av reisekostnader sier: "Forskerforbundet dekker reise og opphold i forbindelse med kurs. Alle som reiser i forbindelse med Forskerforbundets kurs skal reise miljømessig effektivt og økonomisk."

Landsrådet ønsker å legge til presiseringer til retningslinjene. Det er formulert tre forslag:

(1) Det betyr at tog og buss er foretrukne reisemidler. Reiser som tar mindre enn 7 timer med tog eller kan tas med nattog, skal normalt ikke tas med fly.

Alternativt (2): Det betyr at tog og buss er foretrukne reisemidler. Ved tur–retur-reiser der én vei tar mindre enn 7 timer med tog eller kan tas med nattog, skal fly normalt tas maksimalt én vei.

Minsteversjon (3): Det betyr at tog og buss er foretrukne reisemidler.

Behandling:

Steinar Vagstad (UiB): Viste til at innenlands luftfart er kvotepliktig og at en slik praksis ikke vil ha noen konsekvenser.

Hanno Sandvik: Presiserte at forslag ikke bare gjelder retningslinjer for kurs, men for reise til møter i regi av forbundet generelt.

Britt-Evy Westergård (OsloMet): Må være rom for å gjøre unntak.

Eli-Margrete Pedersen (UiT): Kan ikke ha for strikt politikk når det gjelder reiser. Tidsbruk må også regnes som ressurs

Kjell-Erik Lommerud (UiB): Må ha respekt for folks liv og hverdag.

Tom-Roar Eikebrokk (UiA): Støtte til fokus og intensjon. Behov for å diskutere ordlyd og praktisering.

Gjert- Anders Askevold (HVL): Må hensynta livsfaser og livssituasjon. Vi vil ha tillitsvalgte fra alle livsfaser og vi må kunne komme sammen på fysiske møter.

Katrine Utgård (HK-Dir): Positiv til forslaget, men må tenke livsfaser. Det viktige er å signalisere at vi kan ta tog og buss, også dersom det er dyrere.

Jon Erik Svendsen (BI): må vurdere konsekvenser og tenke gjennom ordlyden.

Hanno Sandvik (NINA): opprettholder forslag og ber om at minsteversjon vurderes tas opp til votering).

Konklusjon/råd

Minsteversjon (3): Det betyr at tog og buss er foretrukne reisemidler:

Mot: 11319

For: 9948

Tema 4. Britt-Evy Westergård, delegat, OsloMet – Storbyuniversitetet

I flere omganger har pensjonistene i FF blitt diskutert, og vi i OsloMet har for noen år tilbake sendt et brev til hovedstyret uten svar eller noen form for konklusjon. Vi har et ønske om å i større grad å kunne involvere tidligere/fortsatt medlemmer som er tilknyttet seniorsentrene på universitetene i medlemsmassen til lokallaget. Dette ville være god seniorpolitikk i FF i tillegg til at lokallaget kan benytte seg av deres ressurser.

Behandling:

Britt-Evy Westergård: Sak meldt inn i 2024 til FF sentralt, men opplever at FF ikke har noe tydelig politikk eller profil for seniorer. Samtidig er det mange statlige universiteter som har tilknytningsavtaler med pensjonister. Ved OsloMet er det mange som vil være aktive og som gjerne vil være en ressurs. Vi ønsker å kunne ivareta dem bedre. Ønsker at det settes ned en hurtigarbeidende utvalg med representanter fra lokallag, noen seniorer og FF sentralt til å belyse saken.

Tom-Roar Eikebrokk (UiA): Støtter forslaget. På UiA inviterer vi seniorer på årsmøte og på julemøte. Blir satt stor pris på. Vi må kunne tilby noe, la seniorer få beholde e-post med noe begrenset innsyn (som eksempel)

Konklusjon/råd

Saken oversendes hovedstyret med de merknader som kom fram i møtet.

DAG 2:

ONSDAG 25. MARS 2026

Ordstyrer foretok navneopprop.

Ordstyrer satte frist til kl. 14.15 for å foreslå kandidater til arbeidsutvalg og ordstyrer for landsrådet 2027.

AKTUELLE SAKER

Innledning ved Forskerforbundets leder Steinar A. Sæther

Hovedmomenter fra innledningen:

- Hovedstyret har i handlingsplanen for 2026 vedtatt tre hovedprioriteringer: hovedoppgjørene, akademisk frihet og organisasjonsutvikling.
- Hovedoppgjørene har et vanskelig utgangspunkt. Forventer reallønnsvekst, og samtidig ønsker om lønssløft i offentlig sektor. Norsk økonomi går for så vidt godt, men verdenssituasjonen gir usikkerhet i framtidig økonomi.
- Vi må heie på frontfaget, de legger vår ramme. Fare for at Fellesforbundet presser mindre på for ramma i oppgjøret for å få gjennomslag for sykelønnskrevet sitt.
- Stor spenning i oppgjøret i staten, knyttet til antallet avtaler.
- Endelig skal Unio få forhandle på vår egen avtale i staten.
- De andre tariffområdene ser ikke så verst ut. En utfordring med Virke og museumsoverenskomsten. Virke kan ikke bare kopiere staten mht. glidning.
- Akademisk frihet; vi har en kampanje nå i vår, La forskningen være fri. Bra kampanje. Hovedpoeng er å legge press på stortinget for å vedta grunnlovfesting av akademisk frihet. Sikre et sterkere vern. Viktigere nå enn på lenge pga. situasjonen i verden. Dagens vern i UH-loven dekker ikke forskningen i andre sektorer. Fri forskning er først og fremst viktig for samfunnet vårt og demokratiet. Kampanjen bidrar til å løfte diskusjonen i offentligheten, viktig i seg selv. Grunnlovfesting skal opp i Stortinget i denne perioden, men sannsynligvis ikke før i 2028.
- Organisasjonsutvikling: nedgang i medlemstall, men mye pga. nedbemanning i UH-sektoren. Men vi har 34 prosent av de ansatte i UH-sektoren. Viktig at vi beholder denne posisjonen, og det innebærer at vi må være gode på verve nyansatte.
- Verving langs tre akser: Forskerforbundet som service-organisasjon: vi har de beste tillitsvalgte og kort vei til ekspertise i sekretariatet, gode kurs og seminarer. Men holder vi mål målt mot våre konkurrenter?
- Vi skal også ha faglig profil og politisk gjennomslagskraft. Vi må i større grad aktivisere medlemmer og tillitsvalgte i det fagpolitiske arbeidet. Vi trenger en oppgradering av vårt syn på kunnskapssektoren framover.
- Tredje akse: organisasjonen vår og utviklingen framover. Blant annet utviklingen av fagpolitiske foreninger. Skape bedre og åpnere arenaer for meningsbryting. Saken om valgkretser er en del av dette bildet. En annen inngang til organisasjonsutvikling er selve medlemsparagrafen.

MEDLEMSPARAGRAFEN – §2

Innledning ved nestleder Hilde Gunn Slottemo.

Hovedmomenter fra innledningen:

- Ønsker oss en engasjert debatt. Viktig tema.
- Bakgrunnen, ønske om organisasjonsutvikling og muligheten for økt verving av medlemmer
- Vi trenger en medlemsparagraf som gjør vekst mulig
- Dagens medlemsparagraf har kriterier for både stillingstype, utdanningsnivå og sektor.
- Utfordringer med dagens paragraf: den er uklar med flere ulike prinsipper og fungerer ekskluderende, for eksempel hvis medlemmer skifter jobb. Det gjør at vi mister medlemmer.
- Medlemsmassen vår eldes, og vi møter økt konkurranse fra andre foreninger.
- Gjennomslag krever styrke i antallet medlemmer.
- Hvis vi skal endre medlemsparagrafen: to ulike retninger. Den første modellen: vi vektlegger sektor, men ser bort fra utdanningsnivå (NTL-modellen). Den andre modellen: vi vektlegger utdanningsnivå og ser bort fra sektor (Akademikermodellen). Ny paragraf vil sannsynligvis ligge i skjæringspunktet mellom disse to rendyrkede modellene.

Korte spørsmål til avklaring:

- Hvor mange tilfeller har vi av at noen har mistet medlemskapet pga. jobbskifte, og har vi opplevd tvistetilfeller?
- Er vi sikre på at dette er et stort problem? At noen blir tvunget til å melde seg ut?
- Er det tatt utgangspunkt i den strategiske posisjonen vår? Hvor skal vi rekruttere?

Diskusjon i valgkretsene og plenumsbehandling med råd og anbefaling

Landsrådet ble bedt om å drøfte og gi råd til følgende spørsmål:

1. Hvordan stiller Landsrådet seg til en forenkling og eventuell utvidelse av medlemsparagrafen med sikte på å styrke medlemsgrunnet?
2. Hvilke hensyn bør være førende i et videre arbeid – sektortilknytning, utdanningsnivå eller en kombinasjon av disse?

Tilbakemelding fra valgkretsene.

De 10 største (Universitetene):

- Ser ingen behov for å endre paragraf 2
- Kommer en kostnad ved å vokse i bredden
- Fare for at kjerne i medlemsmassen ikke lenger vil kjenne seg igjen
- Vi kan i stedet gi bedre informasjon til medlemmer som skifter jobb, om at de kan beholde medlemskapet (for eksempel stipendiater etter perioden, eller folk som er i periode uten jobb)
- Bruke mer ressurser på å følge de medlemmene vi har så godt som mulig for å beholde dem
- Gjøre en innsats for å beholde pensjonister i ordinært medlemskap

Andre universiteter og vitenskapelige høyskoler:

- Ser ingen store behov for å gjøre endringer i paragrafen
- Redd for å åpne for flere sektorer, ønsker ikke at vi blir spredt for tynt utover
- Det handler om å beholde vår identitet
- Koble identitet med våre fanesaker
- Hvem ønsker vi å vokse på?
- Skal vi vokse inn i fagskolene?
- Bør vi ha en liste med uttømmende områder vi rekrutterer fra?

- Og hvordan bruker vi begrepet kunnskapsarbeider, slik at også TA føler seg inkludert?
- Navnet er en utfordring, det kan oppleves som at du må være forsker for å være medlem av Forskerforbundet

Høyskolene:

- Støtter en forenkling og justering av paragrafen
- Viktig at utdanning skal lønne seg
- Fordelen med medlemskap og identiteten til Forskerforbundet må styrkes, slik at medlemmer som skifter arbeidsplass kan ta med seg identiteten og eventuelt bygge nye lokallag
- Medlemmenes utdanning bør være førende, ikke sektor

Instituttene:

- Begge ytterpunktene er lite realistiske, men viktigere å legge vekt på utdanningsnivå, master eller tilsvarende, enn sektor
- Kan åpne for at man kan beholde medlemskapet ved jobbyte selv om det er annen sektor
- Åpne for unntak ved arbeidsplasser der nesten alle er medlemmer
- Viktig for verving er å jobbe for verving av studenter. Viktigere enn medlemsparagrafen

Helseforetak og sykehus:

- Ønsker å endre, mange kjenner seg ikke helt igjen
- Vi er en broket forsamling
- Andre sektorer enn staten bør styrkes
- Viktigst er utdanningsnivå, men krav om master kan bli problematisk
- I helsesektoren: i dag mangler vi omtale av de med klinisk stilling i medlemsparagrafen
- Vi må få inkludert kommuneansatte og kliniske stillinger

ABM:

- Ønsker å utvide i retning sektor
- Ønsker å vokse på arbeidsplassene
- UH dominerer, og mange i ABM opplever at de ikke syns
- Diskuterte også navnet vårt
- Åpner vi for bredere rekruttering, blir det vanskeligere å ta hensyn til de med høyere utdanning ved forhandlingene, men det er også mer rettferdig
- Ønsker å kutte i medlemsparagrafen, sette punktum etter høyere utdanning.
- Oppfordrer til kampanjer som fører til mobilisering, gjerne med sang!

Øvrige:

- Ønsker en endring av paragrafen
- Mange i øvrige kjenner seg ikke så godt igjen verken i navnet eller kravet om hvor man skal jobbe. Også uklart hva vi mener med høyere utdanning. Ikke sette kravet for høyt.
- Kan et verdibasert inntak av medlemmer innføres? Der medlemmene må «kjenne seg igjen» i noen uttrykte verdier.
- Et forslag til nytt navn kan være: Forsker- og kunnskapsforbundet

Hovedpunkter i plenumsbehandlingen

- Det kan bli problematisk å innsnevre paragrafen. At den er litt åpen gjør at virksomhetene kan tilpasse seg, være fleksible. Hva er kostnaden ved å utvide til alle mulig sektorer? Det blir en kostnad for sekretariatet, det vil kreve kunnskap om flere sektorer og sekretariatet må bistå og forhandle på mange virksomheter.
- Gjøre den enklere og mer inkluderende. For eksempel åpne for folk som ønsker seg inn i academia, men som midlertidig jobber andre steder, som i kommunene.

- Støtter tanken om en verdibasert medlemsparagraf. Vi har jo verdier, at utdanning skal lønne seg for eksempel. Nydelig forslag.
- Tanken om verdibasert er besnærende, men det kan hende vi stenger mange ute også. Må man komme med en trosbekjennelse for å bli medlem? Kan man bli medlem hvis man tikker alle bokser men har feil verdisett, og motsatt: kan man bli medlem i helt annen stilling, uten utdanning og utenfor sektor men med riktig verdisett? Hvordan skal vi praktisere en verdibasert medlemsparagraf?
- Formålet med diskusjonen er at vi ønsker oss god rekruttering. Stor utfordring er at mange er medlemmer i andre foreninger. Forskerforbundet bør være et attraktivt forbund for studentene, for alle de som ikke vet hvor de skal jobbe etter studiene
- Vi bør se framover. Vi bør legge mest vekt på hvordan vi utvikler oss og hvordan vi er posisjoner i forhold til andre forbund. Det som er vår fellesnevner er utdanning. Og kanskje må vi også tenke litt videre med tanke på sektor.
- Litt uklart hva saken handler om. Er det at paragrafen er uklar? Eller er det det at vi ønsker en substansiell endring for å kunne verve nye medlemsgrupper? Hvis det er det siste, så er det en større diskusjon som krever et annet saksgrunnlag.
- Hvor mange ganger opplever vi tvistetilfeller? Vi må ha en analyse av hvor stort problemet er i dag. For hvis ikke baserer vi oss på anekdoter, uten å kjenne til omfanget og bakgrunnen. Deretter kan vi utrede hva er kostnaden og gevinsten ved en endring.
- Skal vi først og fremst bli flere eller bedre? Treffer den nedgangen vi opplever pga. nedbemanning bare oss, den treffer vel andre foreninger også? Og er målet vårt bare å bli større?
- vi kan ikke tilfredsstille alle på en gang. Vi må definere de ulike målgruppene og deretter tenke på hvordan vi kan rekruttere. Og vi må beholde vår identitet. Vi trenger mere kunnskap, både om utmelding men også om hva som får medlemmer til å bli. Vi har en utfordring med navnet.
- vi har endt opp med en dysfunksjonell medlemsparagraf. Vi får færre innmeldinger og flere utmeldinger enn ønskelig. Vi må få en medlemsparagraf som blir enklere å forstå. Vi står i en situasjon der folk nedbemannes ut av våre sektorer, og det er trist om disse må gi opp medlemskapet hos oss.
- Tror navnet er større problem enn medlemsparagrafen. Vi trenger et bedre kunnskapsgrunnlag før vi lager beslutninger i en sånn sak. Det er kommet gode innspill i debatten, blant annet fra helse. Ikke konservativt å ta vare på det gode vi har.
- Opplever at vi i dag er fleksible, og vi har mange lokallag i dag i virksomheter som er et godt stykke unna den gamle «kjernen». Vi trenger ikke bli Samfunnsviternes eller Akademikerforbundets konkurrent. Er for øvrig kritisk til begrepet kunnskapsarbeider. Og Forskerforbundet er et godt navn
- Vi er mer enn forskeren. Vi bør vektlegge hvordan vi snakker, hva vi er opptatt av. Når viser vi fram bredden? Vise bredden og være tydelige på at vi er den beste fagforeningen. Vi snakker om de kanskje 200 vi mister, men hva med de 2000 på UiO som ikke er organiserte? Heller bli tjukkere, der vi er.

- Saken er ikke ferdig belyst. Bra at LR får komme med innspill til saken på et tidlig tidspunkt, Men husk: vi er de minst egnede til å diskutere medlemsparagrafen. For vi som sitter her er de som føler seg helt hjemme i forbundet.
- Hvis vi finner unødige hinder (for medlemsvekst), må vi fjerne dem. For eksempel at vi mister folk som bytter jobb for en periode.
- Flere ville føle seg hjemme i Forskningsforbundet framfor Forskerforbundet

Votering:

Bør hovedstyret arbeide med forslag til endring av medlemsparagrafen?

For 12033 stemmer Mot 8706 stemmer

Vedtak: råd fra Landsrådet

Hovedstyret bør arbeide med et forslag til endring av medlemsparagrafen. HS følger opp saken i tråd med de anbefalinger som kom opp i Landsrådet.

VALGKRETSENER – NYE MODELLER

Innledning ved leder Steinar Sæther.

Hovedmomenter fra innledningen:

- Saken handler om hvordan vi skal dele oss inn i forbindelse med landsrådet. Hvilken vei skal vi gå hvis vi vil gjøre vedtektsendringer som omhandler inndelingen av valgkretser.
- Har betydning for sammensetting og delegater til landsrådene
- Dagens inndeling er basert på hvordan kunnskaps-Norge så ut i 2002. Hovedstyret ber Landsrådet vurdere om det bør utredes forslag til ny modell fram mot Representantskapet 2027, og hvilken av de tre modellene som i så fall bør være utgangspunktet for videre arbeid.
Tre idealtyper – modeller:
 - Modell 1 dagens inndeling
 - Modell 2 valgkretsmodell der det er færre valgkretser
 - Modell 3 fri påmelding til landsråd for tillitsvalgte, politisk verksted med for eksempel maks 150 deltakere

Korte spørsmål til avklaring:

- Hvor plasseres helsesektoren i modell 2?

Svar: helseforetak ligger under «andre» mens FHI ligger under institutt

- De ti største omtales som valgkrets, men er ingen valgkrets ifm stemmegiving i dag. Hva skjer med dette i modell 2? Det må tenkes igjennom
- Valgkretsinnndelingen betyr jo egentlig mest for stemmegivningen, ikke for diskusjonene. Betyr en ny modell at UH må stemme samlet?

Svar: det vil ikke innebære en endring i systemet for stemmegivning. Men det pekes på noe her som vi må ta i betraktning.

- Vil det kunne være mulig å kombinere modell 2 og 3?

Diskusjon i randomiserte grupper og plenumsbehandling med råd og anbefaling

Landsrådet ble bedt om å drøfte og gi råd til følgende spørsmål:

1. Hovedstyret ber Landsrådet vurdere om det bør utredes forslag til ny modell fram mot Representantskapet 2027, og hvilken av de tre modellene som i så fall bør være utgangspunktet for videre arbeid.

Tilbakemelding fra gruppene.

Gruppe 1:

- Modell 2 er bedre enn modell 1
- Også interessant å kunne kombinere modell 2 og modell 3, men kan også misbrukes til mobilisering
- Også interessant å ha en randomisert gruppeinndeling

Gruppe 2:

- Ingen klar enighet i gruppa
- Diskuterte mer hva vi ønsker landsrådet skal være
- Hvordan skal forbundet arbeide og hvordan og hvem skal involveres?
- Spørsmålet om votering ble løftet, når det landsrådet gir er et råd?
- Modell 2 forenkler det hele litt, men kanskje antall delegater bør økes i så fall
- Kanskje heller utvide forskningspolitisk seminar

Gruppe 3:

- Er dagens valgkretser foreldet? En endring bør ta sikte på å skape en bedre demokratisk representasjon. Men hva er endringsbehovet?.
- Alternativ 1 og 2 er ganske like egentlig
- Alternativ 3 vil kanskje fremme mer konkurranse
- En endring kan kanskje virke splittende framfor samlende for organisasjonen.
- Demokratiet fungerer på rep.skapet. Usikker på om de lokallagene som ikke er til stede på landsrådet opplever å være representert.
- Ønsker en videreutvikling av dagens modell, og hvordan kan vi bruke sektorseminarene.

Gruppe 4:

- Visse meningsforskjeller
- Var enige om at modell 3 ikke er aktuelt
- LR er en del av et representativt medlemsdemokrati, fri påmelding er / kan være utfordrende å håndtere
- Å gå fra modell 1 til 2 innebærer en forskyvning av makt, i modell 2 vil de fire store få økt plass i LR, mens de middels store vil miste plass (må konkurrere med flere andre)
- Øvrige virksomheter blir en stor samlekategori i modell 2, helse forsvinner

Gruppe 5:

- Det bør utredes forslag til ny modell
- To momenter: LR skal være rådgivende, de store bør ikke få mer innflytelse enn de har i dag. Det kan løses ved å øke antallet delegater fra 45 til 60
- Andre moment: hvordan valgkretsene blir representert: I dag er man valgt for tre år, kan være sårbart. Det bør være vara-ordning
- Det å få delta på LR bidrar til større engasjement i tillitsvalgtrollen

Gruppe 6:

- anbefaler HS å gå videre med utrede nye valgkretser
- Uenighet om behovet, det er behov for bedre kunnskapsgrunnlag
- Må veie opp dagens modell mot modell 2, se fordeler og ulemper og eventuelle tilpasninger
- Mulig å øke antallet delegater fra 45 til 60, viktig å få en bredde av mangfold i et rådgivende organ

Gruppe 7:

- Makt følger stemmetallet (det gjelder på rep.skap), mens innflytelse handler om deltakelse og der kan landsrådet og deltakelse være det viktigste
- LR kan gi innspill og være motstemmer, hvis det er viktig med økt bredde, så blir det dårligere ivare tatt i modell 2
- HS bør drodle videre

Gruppe 8:

- Sliter med å forstå problemet med dagens valgkretser
- Som organ for innspill fra de tillitsvalgte fungerer dagens ordning godt
- Modell 2 kan bety smalere representasjon
- Valgkrets og sektorseminar trenger ikke være koblet sammen
- Forsøk med alternative gruppesammensettinger kan være interessant, men det er jo også behov for valgkretsene å få snakket sammen for å bli enige om hva de skal stemme

Hovedpunkter i plenumsbehandlingen:

Om modell 3

- Vi bør stille noen spørsmål: hva er formålet med LR? Og skal vi i det hele tatt votere over forslag i LR? Kan vi skifte fokus til politisk verksted? Litt i tråd med modell 3. Kan vi utvikle LR, og i stedet ha to verksteder for drøfte politiske temaer. Et i forbindelse med Tariffkonferansen og et i forbindelse med forskningspolitisk. I tillegg kan vi ha regionale samlinger etter mønster fra Trøndelagsseminaret. HS bør gå videre og diskutere hva vi vil med LR
- Hvis LR skal være et verksted er det et poeng å få inn flest mulig stemmer. Så en utvidelse av delegater vil være viktig, syns modell 3 er interessant.
- Når det gjelder alternativ tre: det kan fort bli et forum der bare de som bor på østlandet og de som har frikjøp kan delta.

Om modell 2

- Se dette i sammenheng med medlemsparagrafen. Ved modell to, der de store kan få mer makt, så går det på tvers av målet med ny medlemsparagraf.
- En utfordring er måten delegatene velges på i valgkretsene. I modell to vil dette sannsynligvis forsterkes. Vil en ny modell i så fall endre på noe? Kan vi i stedet utvide LR med flere delegater?
- Angående votering i modell 2: de fire største får stemme som seg selv, men de nest største vil inngå i en valgkrets. Det er en rekke spørsmål her som ikke er utredet.

Om bruk av votering i LR

- Historisk på LR, har ordstyrerbordet oppsummert LRs synspunkter. Men da kommer ikke fram tydelige råd eller klarhet i hvor ulike deler av forbundet står i en sak.
- Diskusjon i blandede grupper, men votering etter valgkrets er trøblete. Med elektronisk voteringssystem bør alle kunne stemme. På den annen side hvis LR er en temperaturmåler, så trenger vi ikke votere.
- Vi representerer jo alle i valgkretsen, så viktig at vi har de stemmene vi har i dag
- Votering kan gi en pekepinn, men skal ikke være noe mer enn det. Vi har jo valgt folk til HS fordi vi stoler på at de gjør gode vurderinger. Viktigst at vi får til gode diskusjoner
- Vanskelig å bruke stemmegivning når det er saker som er i prosess. Og det er uansett råd, som HS må ta stilling til. Vi kunne heller prøve å åpne for innspill i forkant av LR? Vanskelig med stemmegivning i en ustrukturert situasjon

Votering:

Bør hovedstyret utrede modell 3? Mot 13406 stemmer	For 6827 stemmer	Blankt 1306
Bør hovedstyret utrede modell 2? For 12415 stemmer	Mot 6512 stemmer	Blankt 1306
Bør hovedstyret utrede modell 1? For 16864 stemmer	Mot 2063 stemmer	Blankt 1306

Råd fra Landsrådet:

Landsrådet ber hovedstyret utrede forslag til ny modell for valgkretsinnndeling fram mot representantskapsmøtet 2027

POLITISK UTTALELSE

Innledning ved redaksjonskomiteen ved Heidi Stavrum, USN

Redegjorde for redaksjonskomiteens behandling av de innkomne forslagene, og la fram redaksjonskomiteens forslag til endelig uttalelse.

Vedtak:

Politisk uttalelse vedtas.

Politisk uttalelse fra landsrådet 2026:

Norge trenger en utredning av akademisk frihet

Akademisk frihet er en forutsetning for vitenskapelig kvalitet, velfungerende demokratier og befolkningens tillit til forskning. Denne tilliten er avhengig av at forskerne er frie og uten bindinger, at vitenskapen er åpen og tilgjengelig, og at forskningsresultater kontinuerlig blir gjenstand for kritisk prøving fra andre forskere.

Det er bred enighet om at den akademiske friheten må beskyttes. Forskerforbundet arbeider for et sterkere rettslig vern, ved at vitenskapens frihet også nedfelles i Grunnloven. Et rettslig vern er viktig, men akademisk frihet er mer enn det som kan nedfelles i lover. Den må diskuteres, forhandles, balanseres og forvaltes i et demokratisk samfunn, og særlig i academia. En forutsetning er at institusjonene har nødvendige ressurser og uavhengighet til å kunne drive grunnforskning, være et kritisk korrektiv til samfunnet og sikre en kunnskapsberedskap.

Mye er skjedd i verden på de tjue årene siden akademisk frihet sist ble utredet i Norge (NOU 2006:19), både med forskningssektoren, teknologiutviklingen, sosiale medier, og den geopolitiske situasjonen. Dette medfører andre og nye trusler mot den akademiske friheten. Det dreier seg ikke bare om hets og angrep på vitenskap, men om grunnleggende spørsmål om ressurser, politisk styring, forskningsinfrastruktur, stillingstrygghet og medvirkning i faglige spørsmål.

Forskerforbundets landsråd mener derfor det er nødvendig å vite mer om situasjonen i dag og hvilke utfordringer som ligger foran oss. Vi foreslår en forskningsbasert undersøkelse av hvordan forskere og undervisere oppfatter situasjonen for akademisk frihet i alle forskningsutførende sektorer, det vil si universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren, helsesektoren og ABM-sektoren. En slik utredning bør også se på trusler som møter vitenskapen og akademisk frihet i dag, og hvordan man bør og kan kalibrere balansen mellom politisk styring, nasjonal sikkerhet, ressurstildeling, næringsinteresser og fri forskning og undervisning framover.

Forskerforbundet oppfordrer Stortinget og Regjeringen til å iverksette en utredning av akademisk frihet i 2026, 20 år etter at den forrige ble lansert.

OPPSUMMERING AV LANDSRÅDSMØTET – VALG AV AU-LR OG ORDSTYRER FOR LANDSRÅDSMØTET 2027

Landsrådet valgte følgende delegater til AU-LR for landsrådsmøtet 2027

Marit Elvsås, valgkrets Universiteter og vitenskapelige høyskoler

Ragnar Knudsen, valgkrets Høyskoler statlige

Katrine Utgård, valgkrets Øvrige virksomheter

Siv Frøydis Berg, valgkrets ABM

Erik Dahlgren, valgkrets 10 største

Landsrådet valgte følgende ordstyrer for landsrådsmøtet 2027

Heidi Stavrum, valgkrets 10 største

Leder Steinar A. Sæther takket ordstyrer og ønsket delegatene vel hjem!